

ODLOČBE/SKLEPI, KI JIH SKUPAJ SPREJMETA EVROPSKI PARLAMENT IN SVET

SKLEP št. 1297/2008/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 16. decembra 2008

o uvedbi Programa za posodobitev evropskih statistik podjetij in trgovine (MEETS)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 285 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija se je v Sporočilu z dne 16. marca 2005 o bolj oblikovanih predpisih za rast in delovna mesta v Evropski uniji in Sporočilu z dne 24. januarja 2007 o akcijskem programu za zmanjšanje upravnih obremenitev v Evropski uniji zavezala, da bo zagotavljala boljšo politiko glede pravnega urejanja in zmanjšala nepotrebne birokratske postopke in pretirano količino predpisov.
- (2) Komisija je 14. novembra 2006 objavila Sporočilo o zmanjšanju obremenitve poročanja, poenostavitvi in določanju prednostnih nalog na področju statistike Skupnosti, ki določa strateški pristop k nadaljnjemu zmanjšanju statističnih obremenitev za podjetja.
- (3) V zadnjih petnajstih letih so potrebe Skupnosti po statističnih informacijah povzročile, da so se pojavili številni statistični predpisi, katerih namen je opisati dejavnosti podjetij in ki vsebujejo obveznosti podjetij za zagotavljanje podatkov. Natančen pregled je med drugim potreben za zagotovitev skladnosti področja uporabe, zasnove in opredelitev pojmov statističnih predpisov. Kolikor je to mogoče, bi morala biti poenostavitev in določanje prednostnih nalog vključena v te predpise.
- (4) Statistike podjetij in trgovine se bodo v prihodnjih letih soočale z velikimi izzivi. Da bi lahko podprle politične pobude Skupnosti morajo biti sposobne odsevati pojave

v spreminjajočem se gospodarstvu Skupnosti, kot so globalizacija, nastajajoči trendi v podjetništvu, informacijska družba, trgovina s storitvami, inovacije, spreminjajoči se trgovinski vzorci in konkurenčnost v luči prenovljene lizbonske strategije.

- (5) Ključno gibalno potrebo po statistikah podjetij in trgovine je prenovljena lizbonska strategija s ciljema pospeševati konkurenčnost evropskega gospodarstva in dosegati visoko in trajnostno rast.
- (6) Poglobljanje evropskega povezovanja na številnih ekonomskih področjih, vključno z evropsko monetarno unijo in evropskim carinskim sistemom, ustvarja nove statistične potrebe, povezane z vlogo eura v mednarodnih transakcijah, in zahteva prilagoditev statističnega sistema. Statistike podjetij in trgovine bi morale ustrezno zadovoljevati navedene potrebe in pravočasno zagotavljati visoko kakovostne statistične informacije o strukturnih spremembah v evropskem gospodarstvu in njegovem poslovnem sektorju.
- (7) Statistike podjetij in trgovine zajemajo več področij, kjer so potrebne izboljšave, kot so strukturna statistika podjetij, kratkoročna statistika, statistika Prodcoma, statistika informacijskih in komunikacijskih tehnologij, statistika o trgovini z blagom med državami članicami (Intrastat).
- (8) Organi, odgovorni za statistike podjetij in trgovine, bi morali preoblikovati metode za pripravo statistik tako, da se lahko zmanjša obremenitev za podjetja ter se povsem učinkovito uporabijo vsi razpoložljivi viri in nove tehnologije.
- (9) Potreba po novih vrstah kazalnikov lahko nastane kot posledica prizadevanj za posodobitev sistema priprave statističnih podatkov. Nove vrste kazalnikov, ki zagotavljajo potrebne informacije, bi lahko pridobili s povezovanjem že obstoječih vrst statistik podjetij, ne da bi podjetja dodatno obremenjevali s poročanjem. Novi viri in elektronski dostop bodo najverjetneje omogočali manj obremenjujoče zbiranje podatkov in hkrati zagotavljali več informacij. Potencial statistike podjetij bi bilo treba učinkoviteje izkoristiti in treba bi bilo povečati kakovost statističnih informacij.

⁽¹⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 9. julija 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 18. novembra 2008.

(10) Nacionalni statistični uradi bi morali tesno sodelovati pri posodobitvi sistema za pripravo statističnih podatkov, saj se tako prepreči podvajanje stroškov in birokratske postopke.

(11) Poenostavitev sistema Intrastat je del prizadevanj za zmanjšanje statističnih zahtev in obremenitve podjetij. Nedavna odločitev, da se zmanjša delež pokritosti, bo kratkoročno pripomogla k doseganju navedenega cilja. Dolgoročno bi se morale preučiti tudi druge možnosti poenostavitve, vključno s sistemom enega toka. Morebitna dolgoročna izvedba teh možnosti za poenostavitev je odvisna od študij izvedljivosti in drugih ukrepov, ki bodo izvedeni v skladu s tem sklepom. Upoštevati bi bilo treba tudi kakovost statistik ter visoke stroške, povezane z morebitnim prehodom.

(12) Skladno z načelom dobrega finančnega poslovanja je bilo izvedeno predhodno vrednotenje, da se program, vzpostavljen s tem sklepom, pri doseganju ciljev osredotoči na potrebno učinkovitost in da se proračunske omejitve vključijo že od načrtovalne faze programa naprej.

(13) Ta sklep določa finančna sredstva za celotno obdobje trajanja programa in pomeni v letnem proračunskem postopku za proračunski organ prednostni referenčni okvir v smislu točke 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾.

(14) Ker cilja tega sklepa, in sicer vzpostavitev programa za posodobitev evropskih statistik podjetij in trgovine, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj bi neusklajena posodobitev vodila k podvajanju prizadevanj, ponavljanju napak in višjim stroškom, in ker ta cilj zaradi obsega zadevnih statistik lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.

(15) V skladu s členom 3 Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom ⁽²⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Odborom za statistični program, ustanovljenim z navedenim sklepom.

(16) Uredba Sveta (ES) št. 322/97 z dne 17. februarja 1997 o statističnih podatkih Skupnosti ⁽³⁾ predstavlja referenčni okvir za določbe tega sklepa.

(17) Ukrepe, potrebne za izvajanje tega sklepa, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽⁴⁾ –

SKLENILA:

Člen 1

Vzpostavitev programa

1. Ta sklep vzpostavlja Program za posodobitev evropskih statistik podjetij in trgovine (v nadaljnjem besedilu „program MEETS“).

2. Program MEETS se začne 1. januarja 2009 in se konča 31. decembra 2013.

Člen 2

Področje uporabe in splošni cilji

1. Ukrepi, predvideni s programom MEETS, so povezani s pripravo in diseminacijo statistik podjetij in trgovine v Skupnosti.

2. Splošni cilji programa MEETS so naslednji:

(a) pregledati prednostne naloge in razviti ciljne kazalnike za nova področja (cilj 1);

(b) doseči racionaliziran okvir za statistike v zvezi s podjetji (cilj 2);

(c) podpreti izvajanje učinkovitejšega načina priprave statistik podjetij in trgovine (cilj 3) in

(d) posodobiti sistem za zbiranje podatkov o trgovini z blagom med državami članicami (v nadaljnjem besedilu „Intrastat“) (cilj 4).

⁽¹⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 181, 28.6.1989, str. 47.

⁽³⁾ UL L 52, 22.2.1997, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

Člen 3**Ukrepi**

Za doseg ciljev iz člena 2(2) se izvede vrsta ukrepov:

- (a) za pregled prednostnih nalog in razvoj ciljnih sklopov kazalnikov za nova področja (cilj 1):

Ukrep 1.1: Opredelitev manj pomembnih področij;

Ukrep 1.2: Razvoj novih področij;

- (b) za poenostavitev okvira za statistike v zvezi s podjetji (cilj 2):

Ukrep 2.1: Povezovanje pristopov in metod znotraj pravnega okvira;

Ukrep 2.2: Razvoj statistike skupin podjetij;

Ukrep 2.3: Izvajanje raziskav Skupnosti, da bi čimbolj zmanjšali obremenitve podjetij;

- (c) za podporo izvajanju učinkovitejšega načina priprave statistik podjetij in trgovine (cilj 3):

Ukrep 3.1: Boljša uporaba že obstoječih podatkov v statističnem sistemu, vključno z možnostjo ocen;

Ukrep 3.2: Boljša uporaba že obstoječih podatkov v gospodarstvu;

Ukrep 3.3: Razvoj orodij za učinkovitejše pridobivanje, prenos in obdelovanje podatkov;

- (d) za posodobitev Intrastata (cilj 4):

Ukrep 4.1: Uskladitev metod za izboljšanje kakovosti v okviru poenostavljenega sistema Intrastat;

Ukrep 4.2: Boljša uporaba upravnih podatkov;

Ukrep 4.3: Izboljšanje in olajšanje izmenjave podatkov znotraj Intrastata.

Ukrepi iz tega člena so določeni v Prilogi in se podrobneje določijo v letnih delovnih programih iz člena 4.

Člen 4**Letni delovni programi**

Letni delovni programi s prednostnimi nalogami ukrepov v okviru vsakega cilja iz člena 2(2) in proračunsko dodeljenimi sredstvi na podlagi tega sklepa se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 5(2).

Člen 5**Odbor**

1. Komisiji pomaga Odbor za statistični program.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

Člen 6**Vrednotenje**

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami redno ocenjuje ukrepe, ki se izvajajo v skladu s programom MEETS, da preveri, ali so cilji iz člena 2(2) doseženi in da zagotovi smernice za izboljšanje učinkovitosti prihodnjih ukrepov.

2. Komisija najpozneje do 31. decembra 2010, nato pa vsako leto do 2013, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju programa MEETS.

Komisija do 31. julija 2014 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži končno poročilo o izvajanju programa MEETS. S tem poročilom v luči nastalih stroškov Skupnosti oceni koristi, ki jih ukrepi prinašajo Skupnosti, državam članicam ter ponudnikom in uporabnikom statističnih informacij, da se opredelijo področja za možno izboljšanje.

Člen 7**Financiranje**

1. Finančna sredstva za izvajanje programa MEETS za obdobje 2009–2013 znašajo 42 500 000 EUR.

2. Letna proračunska sredstva odobri proračunski organ v okviru omejitev iz finančnega okvira.

Člen 8

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Strasbourgu, 16. decembra 2008

Za Evropski parlament
Predsednik
H.-G. PÖTTERING

Za Svet
Predsednica
B. LE MAIRE

PRILOGA

OPREDELITEV UKREPOV, NAVEDENIH V ČLENU 3

Cilj 1: Pregled prednostnih nalog in razvoj ciljnih sklopov kazalnikov za nova področja

Ukrep 1.1: Opredelitev manj pomembnih področij

- V spreminjajočem se svetu je treba redno pregledovati statistične potrebe, saj ne samo, da se pojavljajo nove statistične potrebe, ampak medtem druge potrebe postajajo manj pomembne in celo zastarele. Zato se bodo v tesnem sodelovanju z državami članicami izvajali redni pregledi prednostnih nalog, na podlagi katerih se bodo opredeljevala področja in značilnosti, ki jim je upadel pomen in se jih zato lahko črta iz pravnih zahtev. Namen takšnih pregledov je poenostaviti statistične zahteve in zmanjšati obremenitev poročanja. V zvezi s tem lahko Komisija naroči izvajanje zunanjih študij.

Ukrep 1.2: Razvoj novih področij

- V spreminjajočem se gospodarskem okolju je pomembno opredeliti prednostna področja statistike, kot so trgovina s storitvami, globalizacija in podjetništvo, ter se na ravni Skupnosti dogovoriti o ciljnih sklopih kazalnikov za vsako od prednostnih področij. Ti kazalniki morajo biti čim bolj usklajeni z mednarodnimi statistikami.
- Statistike morajo biti učinkovite in primerljive. Posodobitev evropskih statistik bo zato potekala ob strogi ohranitvi načela skladnosti in primerljivosti podatkov za dana obdobja. Zato bo delo potekalo v okviru Evropskega statističnega sistema, da se doseže usklajene opredelitve na novo ugotovljenih značilnosti in kazalnikov.
- Po doseženem dogovoru o ciljnih sklopih kazalnikov in njihovih usklajenih opredelitvah bo treba razviti in preizkusiti načine priprave statistik na prednostnih področjih.
- Komisija bo z namenom prispevati k razvoju novih področij in ciljnih sklopov kazalnikov sprožila študije, organizirala seminarje ter nudila finančno podporo za razvoj metod in načinov zbiranja novih statistik.

Cilj 2: Poenostavljen okvir za statistike, povezane s podjetji

Ukrep 2.1: Združevanje konceptov in metod znotraj pravnega okvira

- Evropske statistike so sestavljene v skladu z zakonodajo Skupnosti, ki se je s časom izpopolnila. Za zagotovitev usklajenosti je potreben natančen pregled zakonodaje. Zato lahko Komisija naroči zunanje študije, katerih namen je pregled obstoječih pravnih aktov, s čimer bi se zagotovil usklajen pravni okvir za različna področja statistik podjetij in trgovine.
- V statistiki obstajajo vprašanja, ki zadevajo več področij. Na primer, več statističnih področij poroča o zaposlovanju in lahko isti pojav opiše iz različnih zornih kotov. Komisija zato naroči izvajanje zunanjih študij, katerih namen je zagotovitev usklajenosti metodologij med ustreznimi statističnimi področji. Zagotovljena bo finančna podpora projektom držav članic na tem področju.
- Pomembno je zagotoviti skladnost med področji statistik podjetij in trgovine. Skladnost se lahko nanaša na razmerje med statistiko trgovine z blagom in statistiko plačilne bilance ter tudi na razmerje med strukturno statistiko podjetij in statistiko trgovine. Komisija naroči izvajanje zunanjih študij in poskrbi za finančno podporo projektom držav članic na tem področju.

Ukrep 2.2: Razvoj statistike skupin podjetij

- Komisija je začela pobudo za vzpostavitev registra Skupnosti skupin večnacionalnih podjetij. Ta register je ključna osnova za pripravo usklajenih statistik, povezanih z globalizacijo gospodarstva. Dejavnosti v okviru tega ukrepa se bodo osredotočale na dokončanje tega registra. V zvezi s tem bo Komisija naročila izvajanje zunanjih študij.

- Zgolj vzpostavitev takšnega registra ni zadostna, temveč je treba zagotoviti tudi finančno podporo za ukrepe v državah članicah, da razvijejo učinkovitejše metode zbiranja podatkov za skupine podjetij in ponazorijo njihov pomen za mednarodno trgovino.
- Glede izkoriščanja registra Skupnosti za skupine večnacionalnih podjetij, bodo evropske statistike potrebovale novo perspektivo; pomembno bo vzpostaviti posebne raziskave Skupnosti o skupinah podjetij. Komisija naroči izvajanje zunanjih študij in poskrbi za finančno podporo projektom držav članic na tem področju.

Ukrep 2.3: Izvajanje raziskav Skupnosti za čim manjše obremenitve podjetij

- Za osvetlitev novih in nastajajočih potreb statistike Skupnosti bi se lahko po potrebi izvajale posebne raziskave Skupnosti. Takšne raziskave bodo osnovane na podlagi zunanjih študij, katerih izvajanje bo naročila Komisija, in finančni podpora držav članic.
- Da bi se lahko izkoristili možni prihranki na račun shem vzorčenja Skupnosti pri rednih statistikah, Komisija naroči izvajanje zunanjih študij, ki bodo opredelile področja, kjer bi zbirni podatki Skupnosti zadostovali, in razvile nove metode za zbiranje podatkov na navedenih področjih. Državam članicam bo zagotovljena tudi finančna podpora za prilagoditev njihovih sistemov za zbiranje podatkov. Vendar pa ni standardne sheme vzorčenja Skupnosti, zato se sheme vzorčenja prilagodijo glede na okoliščine.

Cilj 3: Podpiranje izvajanja učinkovitejšega načina priprave statistik podjetij in trgovine

Ukrep 3.1: Boljša uporaba že obstoječih podatkov v statističnem sistemu, vključno z možnostjo ocen

- Končni cilj tega ukrepa je oblikovati povsem integrirane podatkovne nize za statistike podjetij in trgovine na mikro ravni – pristop k statistiki na način „skladiščenja podatkov“. Za doseganje navedenega cilja bodo države članice prejele finančno podporo za povezovanje podatkov ali mikro podatkovnih nizov z različnih področij statistik podjetij in trgovine, kot so trgovinski in poslovni registri, in povezovanje strukturne statistike podjetij s statistiko raziskovanja in razvoja ter statistiko informacijske družbe.
- Treba je izvesti metodološke študije o novih delovnih postopkih za izboljšanje uporabe zbiranj podatkov, ki že potekajo, npr. z namenom oceniti učinek informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) na poslovne rezultate s povezovanjem podatkov iz različnih virov.
- Učinkovitejše zbiranje podatkov je namenjeno zmanjševanju obremenitev podjetij. Zagotoviti je treba, da statistični uradi čim učinkoviteje uporabijo zbrane informacije. Zato bo za metodološke študije za optimalno dodelitev velikosti vzorcev ter njihovo povezano uporabo z drugimi viri in povezanimi metodami ocenjevanja zagotovljena finančna podpora. Omenjena finančna podpora se lahko zagotovi tudi za študije kakovosti v primerih, ko so nekatera podjetja (npr. mala in srednje velika podjetja) izključena iz statističnih raziskav, in za razvoj ustreznih, usklajenih ocenjevalnih metod.

Ukrep 3.2: Boljša uporaba že obstoječih podatkov v gospodarstvu

- Statistične informacije se včasih zbirajo dvakrat: najprej za upravne namene, kot so davki, nato pa še za statistične namene v raziskavah. Takemu dvojnemu bremenu se bo treba čim bolj izogibati. Zato se bo v okviru programa MEETS finančna podpora namenila projektom o uporabi upravnih podatkov, vključno z računovodskimi izkazi družb, za statistične namene, pri čemer se bo državam članicam pomagalo pri prehodu od statističnih raziskav k uporabi upravnih podatkov ob zagotovitvi visoke kakovosti podatkov.
- V podjetjih je smiselno spodbujati integracijo računovodskih sistemov in statističnega poročanja, tako da se podatki za statistične namene lahko sporočajo na bolj poenostavljen način. Komisija bo naročila izvajanje zunanjih študij in poskrbela za finančno podporo projektom držav članic na tem področju.

Ukrep 3.3: Razvoj orodij za učinkovitejše pridobivanje, prenos in obdelovanje podatkov

- Nova IKT omogoča poenostavljeno poročanje. To se lahko doseže z uporabo računovodskih izkazov družb in drugih finančnih poročil, ki so pripravljena v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi in ustreznimi tehničnimi standardi za takšna poročila, vključno z XBRL (eXtensible Business Reporting Language). Sprejeli se bodo ukrepi, ki bodo finančno podpirali ukrepe, ki omogočajo lažji prenos podatkov iz podjetij v nacionalne statistične organe.
- Podprla se bo učinkovitejša uporaba orodij IKT, kar bo olajšalo izmenjavo informacij med Komisijo in državami članicami. Poleg tega je treba še naprej razvijati orodja za potrjevanje, ugotavljanje napak, popravljanje, analiziranje in redakcijsko delo. Finančna podpora bo zagotovljena s projektom držav članic na tem področju.
- Z upoštevanjem trenutnega razvoja na področju poenostavljanja carinskih formalnosti pri izvozu in uvozu je treba finančno podpreti ukrepe, ki so namenjeni omogočanju lažje izmenjave, obdelave in diseminacije visoko kakovostne in natančne statistike trgovine.

Cilj 4: Posodobitev Intrastata

Ukrep 4.1: Uskladitev metod za boljšo kakovost v okviru poenostavljenega Intrastata

- Zagotovi se finančna podpora za ukrepe v državah članicah, ki so namenjeni razvoju orodij in metod za izboljšanje kakovosti podatkov ter sistema za zbiranje podatkov.
- Finančna podpora se nameni ukrepom v državah članicah, ki so namenjeni zmanjševanju neskladnosti s preprečevanjem napačnega klasificiranja, usklajevanjem ocenjevanja in sistemov za zbiranje in obdelovanje pravil za obdelavo zaupnih podatkov, pragov in metod za prilagoditev.

Ukrep 4.2: Boljša uporaba upravnih podatkov

- Spodbudi se ponovna uporaba upravnih podatkov, ki jih podjetja sporočajo za druge namene (zlasti podatkov o davku na dodano vrednost in računovodskih podatkov). Zagotovljena bo finančna podpora za ukrepe na tem področju, med drugim za razvoj orodij in postopkov IKT.

Ukrep 4.3: Izboljšanje in olajšanje izmenjave podatkov znotraj Intrastata

- Nadaljnji razvoj orodij in metod za izmenjavo podatkov znotraj centraliziranega sistema je ključnega pomena. Razviti je treba orodja za potrjevanje, ugotavljanje napak, popravljanje, analiziranje in redakcijsko delo na področju statistike trgovine znotraj Skupnosti. Zagotovljena bo finančna podpora za ukrepe, ki so osredotočeni na pravne in tehnične vidike izmenjave podatkov med državami članicami.
-